

11.6.2020

Aluehallinnon ja monialaisten maakuntien parlamentaarinen selvitystyö

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut valtioneuvoston 11.6.2020 tekemän päätöksen mukaisen Aluehallinnon ja monialaisten maakuntien parlamentaarisen selvitystyön.

Toimikausi

11.6.2020 – 31.12.2020.

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmassa Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta linjataan, että itsehallinnolliset alueet mahdollistavat vaiheittaisen siirtymisen monialaisiin maakuntiin. Tämä valmistellaan parlamentaarisesti vuoden 2020 loppuun mennessä. Työssä selvitetään, mitä tehtäviä kunnilta, kuntayhtymiltä ja valtiolta siirretään maakunnille. Parlamentaarisen työn valmistuttua hallitus valmistelee lainsäädännön.

Lisäksi hallitusohjelmassa linjataan samassa yhteydessä, että Valviran ja aluehallintovirastojen sosiaali- ja terveystalvveluiden valvonta-, lupa- ja ohjaustehtävät sekä muiden valtion aluehallinnon tehtävien uudelleenjärjestelyt selvitetään parlamentaarisen selvitystyön yhteydessä.

Hallitusohjelman linjaamien selvitysten valmistelun kannalta avainasemassa on sosiaali- ja terveystalvveluiden rakenneuudistuksen tarkempi sisältö ja aikataulu. Hallitusohjelman mukaan hallitus käynnistää sote-uudistuksen valmistelun ja valmistelussa otetaan huomioon edellisten vaalikausien valmistelu ja perustuslailliset reunaehdot. Lisäksi hallitusohjelma linjaa, että uudistus tehdään hallitusti ja vaiheistaen, ja että sosiaali- ja terveystalvveluiden järjestäminen kootaan kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille, ja että myös pelastustoimen järjestäminen siirretään maakuntien tehtäväksi. Parlamentaarisessa selvitystyössä tulee lisäksi ottaa huomioon liittymäpinnat Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin alueen erilliskäyttöön, maakuntien rahoitukseen sekä maakuntien verotusoikeuteen liittyvä valmistelu, joka tapahtuu hallitusohjelman mukaisesti omissa parlamentaarisissa komiteoissa.

Hallitusohjelman mukaisesti hallitus valmistelee myös julkisen hallinnon strategian, jonka keskeinen tavoite on kansalaisille annettava palvelulupaus. Strategialla tavoitellaan julkisen hallinnon läsnäolon vahvistamista suomalaisten arjessa koko maan alueella molemmilla kansalliskielillä, digitaalisen esteettömyyden kehittämistä ja selkeän hallinnollisen kielen käytön laajen-

tamista. Strategiatyön yhtenä näkökulmana on työnjako hallinnon eri tasojen välillä, joten strategiatyö ja parlamentaarinen selvitystyö on tärkeää yhteen sovittaa toisiinsa nähden.

Tavoite

Parlamentaarisen selvitystyön tavoitteena on selvittää, millä edellytyksin ja mitä tehtäviä kunnilta, kuntayhtymiltä ja valtiolta voitaisiin siirtää hallitusohjelman mukaisesti muodostettaville kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille.

Tehtävät

Parlamentaarisen selvitystyön tehtävänä on selvittää

- ensiksi monialaisen maakunnan rooli ja asema osana julkisen hallinnon kokonaisuutta;
- hallitusohjelman mukaisesti muodostettaville kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille kunnilta, kuntayhtymiltä ja valtiolta siirrettävissä olevat tehtävät;
- siirrettävissä olevien tehtävien keskeisimmät lainsäädännölliset, toiminnalliset ja siirtojen toteuttamisaikatauluun liittyvät reunaehdot;
- monialaisten maakuntien hallinnon, toiminnan ja taloudenhoidon järjestämisen periaatteet ja reunaehdot;
- alustava ehdotus siirrettävistä tehtävistä ja niiden edellyttämistä mukautuksista maakuntaan;
- mahdollisten tehtäväsiirtojen vaikutukset valtionhallinnon rakenteeseen ja tehtävien organisointiin sekä kuntien toimintaan; muut rakennekehittämisen tarpeet, karkeat järjestelyvaihtoehdot ja niiden reunaehdot;
- Valviran ja aluehallintovirastojen sosiaali- ja terveystalouden valvonta-, lupa- ja ohjaustehtävien sekä muiden valtion aluehallinnon tehtävien uudelleenjärjestelyvaihtoehdot edellä todettujen vaikutusten pohjalta.

Organisointi

Ohjausryhmä

Aki **Lindén**, kansanedustaja, SDP, (pj)
 Anneli **Kiljunen**, kansanedustaja, SDP
 (varajäsen Ilmari Nurminen, kansanedustaja, SDP)
 Riikka **Slunga-Poutsalo**, kansanedustaja, PS
 Kaisa **Juuso**, kansanedustaja, PS
 (varajäsen Jani Mäkelä, kansanedustaja, PS)
 Ilkka **Kanerva**, kansanedustaja, KOK
 Mia **Laiho**, kansanedustaja, KOK
 (varajäsen Anna-Kaisa Ikonen, kansanedustaja, KOK)
 Markus **Lohi**, kansanedustaja, KESK (vpj)
 Petri **Honkonen**, kansanedustaja, KESK
 (varajäsen Hanna-Leena Mattila, kansanedustaja, KESK)
 Mirka **Soinikoski**, kansanedustaja, VIHR
 (varajäsen Hanna Holopainen, kansanedustaja, VIHR)
 Matti **Semi**, kansanedustaja, VAS
 (varajäsen Pia Lohikoski, kansanedustaja, VAS)

Veronica **Rehn-Kivi**, kansanedustaja, RKP
 (varajäsen Mikko Ollikainen, kansanedustaja, RKP)
 Antero **Laukkanen**, kansanedustaja, KD
 (varajäsen Sari Essayah, kansanedustaja, KD)
 Harry **Harkimo**, kansanedustaja, LiikeNyt

Pysyvä asiantuntija

Finanssineuvos Anu **Nousiainen**, valtiovarainministeriö/VKO

Valmisteluryhmä

Puheenjohtaja

Finanssineuvos Anu **Nousiainen**, valtiovarainministeriö/VKO

Jäsenet

Varautumisjohtaja Jussi **Korhonen**, sisäministeriö (varajäsen erityisasiantuntija Tanja Ulvinen)

Hallitusneuvos Janne **Öberg**, valtiovarainministeriö/VKO (varajäsen lainsäädäntöneuvos Elina Isoksela 1.7.2020 alkaen)

Finanssineuvos Teemu **Eriksson**, valtiovarainministeriö/KAO (varajäsen finanssineuvos Ville-Veikko Ahonen)

Neuvotteleva virkamies Merja **Niemi**, opetus- ja kulttuuriministeriö (varajäsen ylitarkastaja Sari Virta)

Apulaisosastopäällikkö Taina **Aaltonen**, maa- ja metsätalousministeriö (varajäsen Leena Westerholm)

Hallitusneuvos Matleena **Kurki-Suutarinen**, liikenne- ja viestintäministeriö (varajäsen yli-insinööri Marcus Merin)

Kehitysjohtaja Outi **Ryppö**, työ- ja elinkeinoministeriö (varajäsen neuvotteleva virkamies Lari Anttonen)

Johtaja Jaska **Siikavirta**, sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen erityisasiantuntija Antti Kuopila)

Valvontajohtaja Arto **Teronen**, sosiaali- ja terveysministeriö/työ- ja tasa-arvo-osasto (varajäsen neuvotteleva virkamies Tarja Nupponen)

Kehittämisojohtaja Juho **Korpi**, ympäristöministeriö (varajäsen ympäristöneuvos Saara Bäck)

Ylijohtaja Soile **Lahti**, Itä-Suomen aluehallintovirasto (varajäsen ylijohtaja Mikael Luukanen, Lounais-Suomen aluehallintovirasto)

Ylijohtaja Ari **Niiranen**, Pohjois-Karjalan ELY-keskus (varajäsen ylijohtaja Jaana Korhonen, Kainuun ELY-keskus)

Maakuntajohtaja Pentti **Mäkinen**, Etelä-Savon maakuntaliitto (varajäsen maakuntajohtaja Laura Leppänen, Päijät-Hämeen liitto)

Johtaja Jarkko **Huovinen**, Suomen Kuntaliitto (varajäsen kehittämispäällikkö Annukka Mäkinen)

Sihteeristö

Ohjausryhmän ja valmisteluryhmän sihteerit

Neuvotteleva virkamies Mikko **Saarinen**, valtiovarainministeriö/VKO

Erityisasiantuntija Antto **Korhonen**, valtiovarainministeriö/KAO

Johtava asiantuntija Katja **Palonen**, työ- ja elinkeinoministeriö

Lakimies Suvi **Velic**, sosiaali- ja terveysministeriö

Neuvotteleva virkamies Sanna **Sihvola**, maa- ja metsätalousministeriö

Erityisasiantuntija Aino **Pietarinen**, ympäristöministeriö

Erityisasiantuntija Miira **Lehto**, valtiovarainministeriö/VKO, tekninen sihteeri

Projektiassistentti Hanna-Maija **Perttola**, valtiovarainministeriö/KAO, tekninen sihteeri

Ohjausryhmä ohjaa ja linjaa selvitystyön toteuttamista. Valmisteluryhmä vastaa ohjausryhmän tarvitsemien materiaalien ja selvitysten tuottamisesta. Asiat ohjausryhmälle esittelee valmisteluryhmän puheenjohtaja tai hänen osoittamansa muu valmisteluryhmään tai ryhmien sihteeristöön kuuluva virkamies.

Valmisteluryhmän puheenjohtaja toimii ohjausryhmän pysyvänä asiantuntijana. Ohjausryhmän ja valmisteluryhmän puheenjohtajat sekä ryhmien yhteiset sihteerit vastaavat tiedonkulusta ohjausryhmän ja valmisteluryhmän välillä.

Valmisteluryhmän tulee hyödyntää työssään edellisten vaalikausien valmistelua ja tehtyjä selvityksiä.

Valmisteluryhmä perustaa työnsä tueksi ainakin yhden alaryhmän:

- Valviran ja aluehallintovirastojen sosiaali- ja terveyspalveluiden valvonta-, lupa- ja ohjaustehtävien uudelleenjärjestelyvaihtoehdot.

Ohjausryhmä ja valmisteluryhmä voivat lisäksi kuulla työssään asiantuntijoita, teettää erillisselvityksiä sekä perustaa työnsä tueksi muitakin tarvittavia asiantuntijaryhmiä.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä ja kukin organisaatio vastaa osallistujiensa matkakuista. Parlamentaarisen selvitystyön muut kulut maksetaan valtiovarainministeriön toimintamomentilta 28.01.01.

Kuntaministeri

Sirpa Paatero

Osastopäällikkö,
ylivohtaja

Juha Sarkio

Jakelu

Parlamentaarisen selvitystyön ohjausryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja pysyvä asiantuntija

Parlamentaarisen selvitystyön valmisteluryhmän puheenjohtaja ja jäsenet
Ohjausryhmän ja valmisteluryhmän sihteerit

Tiedoksi

Valtioneuvoston kanslia
Ministeriöt
Aluehallintovirastot
Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukset
Eduskuntaryhmät
Maakuntien liitot
Suomen Kuntaliitto
Kunnat

Ministerit
Valtiosihteerit
Erityisavustajat